

**СОЦІАЛЬНІ, ЕКОНОМІКО-
ПРАВОВІ ТА ФІНАНСОВІ
ВИКЛИКИ В УМОВАХ
ГЛОБАЛЬНИХ
ТРАНСФОРМАЦІЙ**

Монографія

Братислава-Харків, 2019

SOCIAL, ECONOMIC, LEGAL AND FINANCIAL CHALLENGES IN THE CONTEXT OF GLOBAL TRANSFORMATIONS

Monograph

Bratislava-Kharkiv, 2019

УДК 33.012.2:004.94
С 75

*Рекомендовано вченою радою
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
(протокол № 10 від 15 липня 2019 р.)*

Рецензенти: **Кукса І.М.** – д.е.н., професор, зав. кафедри фінансів, оподаткування та інформаційних технологій Луганського національного аграрного університету;
Райко Д.В. – д.е.н., професор, заступник директора з наукової роботи Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

С 75 **Соціальні, економіко-правові та фінансові виклики в умовах глобальних трансформацій:** Монографія / За ред. Л. Гур'янової, В. Цибакової; Братислава – Харків: ВШЕМ – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 188 с., укр. мова, англ. мова, рос. мова
ISBN 978-80-89654-57-4

У монографії досліджуються теоретичні та методологічні засади забезпечення сталого розвитку соціально-економічних систем в умовах глобальних трансформацій. Розглянуто основні напрями реформування фіскальних механізмів на різних рівнях ієрархії в умовах впливу «шоків», проведено порівняльний аналіз ефективності фіскальної політики та здійснено оцінку реформ фінансової децентралізації. З'ясовано особливості трансформації окремих секторів економіки в умовах інтеграційних процесів. Значну увагу приділено механізмам регулювання розвитку окремих секторів економіки, концепції розвитку циркулярної економіки. Запропоновано стратегії економічного зростання, модернізації фінансової інфраструктури та розвитку правової культури для забезпечення сталого розвитку як окремих регіонів, так і держави в цілому.

Для фахівців у сфері економіки, фінансів, управління складними соціально-економічними системами, державних службовців, науковців, викладачів, аспірантів і студентів. Книга буде корисною усім, хто прагне поглибити власні знання щодо суспільно-економічних відносин.

ISBN 978-80-89654-57-4

© За ред. Л. Гур'янової, В. Цибакової, 2019
© Колектив авторів, 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ АКТИВІЗАЦІЇ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	10
1.1. Public finances and sustainable development: opportunities and challenges (<i>Крисоватий А. І., Десятнюк О. М., Тулай О. І.</i>)	10
1.2. Fiscal policy in Ukraine and in the world (<i>Дмитрів В. І.</i>).....	18
1.3. Особенности формирования бюджетов на различных уровнях иерархии в странах ЕС: опыт Словакии (<i>Дубровіна Н. А., Гур'янова Л. С., Неубауерова Е.</i>).....	26
1.4. Інституціоналізм і неінституціоналізм у формуванні теорії фінансів об'єднаних територіальних громад (<i>Спасів Н. Я.</i>).....	46
РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ МЕХАНІЗМІВ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	59
2.1. Віхи розвитку децентралізації в Україні (<i>Квасниця О. В.</i>)	59
2.2. Decentralization: Slovakia's experience and the realities of Ukraine (<i>Русін В. М.</i>)	67
2.3. Резерви зростання доходів місцевих бюджетів України (<i>Карпишин Н. І., Булавинець В. М.</i>)	76
2.4. Освітня субвенція в контексті регулювання міжбюджетних відносин в Україні (<i>Трусова Н. В., Сидор І. П.</i>)	86
2.5. Пріоритети розвитку інституту місцевих запозичень у забезпеченні економічного зростання територій (<i>Письменний В. В.</i>).....	96

РОЗДІЛ 3. ПРІОРИТЕТИ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ.....	105
3.1. National financial markets: principles and opportunities <i>(Алексєєнко Л. М., Косович О. В., Алексєєнко М. Д.)</i>	105
3.2. Інституційна різноманітність в європейській вищій освіті: приклад Словаччини <i>(Пономаренко В. С., Пеліова Я., Дубровіна В. А.)</i>	113
3.3. Транспорт – третинний сектор розвитку економіки <i>(Карась О. С.)</i>	123
3.4. Розвиток концепції циркулярної економіки в Китаї <i>(Слюсаревська Н. М., Уніят А. В.)</i>	132
3.5. Витрати домогосподарств України: особливості та тенденції <i>(Ясинська Н. А., Коваль С. Л.)</i>	141
РОЗДІЛ 4. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНИХ ЗАПИТІВ.....	151
4.1. Використання інформаційних баз даних у діяльності органів кримінальної юстиції <i>(Банах С. В.)</i>	151
4.2. Проблеми ефективних засобів юридичного захисту в процесі гармонізації законодавства України з правовими позиціями ЄСПЛ <i>(Кравчук М. Ю., Коруц У. З.)</i>	158
4.3. Регрес та суброгація: співвідношення понять <i>(Слома В. М.)</i>	167
ДОДАТКИ.....	175

CONTENTS

INTRODUCTION.....	8
CHAPTER 1. MODERN TRANSFORMATION DIRECTIONS OF FISCAL POLICY IN THE CONDITIONS OF INTEGRATION PROCESSES ACTIVIZATION.....	10
1.1. Public finances and sustainable development: opportunities and challenges (<i>Krysovaty A., Desyatnyuk O., Tulai O.</i>)	10
1.2. Fiscal policy in Ukraine and in the world (<i>Dmytriv V.</i>).....	18
1.3. Features of the budgets forming at different levels of the hierarchy in the EU: Slovakia's experience (<i>Dubrovina N., Guryanova L., Neubauerova E.</i>).....	26
1.4. Institutionalism and neo-institutionalism in the formation of the theory of finance of the united territorial communities (<i>Spasiv N.</i>)	46
CHAPTER 2. MAIN TRENDS FOR THE DEVELOPMENT OF FINANCIAL DECENTRALIZATION MECHANISMS	59
2.1. The milestones of decentralization in Ukraine (<i>Kvasnytsia O.</i>)	59
2.2. Decentralization: Slovakia's experience and the realities of Ukraine (<i>Rusin V.</i>).....	67
2.3. Reserves for the growth of local budget revenues in Ukraine (<i>Karpyshyn N., Bulavynets V.</i>)	76
2.4. Educational subject in the context of regulation of budgetary relations in Ukraine (<i>Trusova N., Sydor I.</i>).....	86
2.5. Priorities for the development of the institution of local borrowing in ensuring the economic growth of territories (<i>Pysmennyi V.</i>).....	96
CHAPTER 3. PRIORITIES OF THE BALANCED DEVELOPMENT OF THE ECONOMY SECTORS IN THE CONDITIONS OF GLOBAL TRANSFORMATION	105

3.1. National financial markets: principles and opportunities (<i>Alekseyenko L., Kosovych O., Alekseyenko M.</i>)	105
3.2. Institutional diversity in European higher education: an example of Slovakia (<i>Ponomarenko V., Peliova J., Dubrovina V.</i>).....	113
3.3. Transport – tertiary sector of economic development (<i>Karas O.</i>).....	123
3.4. Development of the concept of circular economy in China (<i>Sliusarevska N., Uniyat A.</i>).....	132
3.5. Household expenditures in Ukraine: features and trends (<i>Yasynska N., Koval S.</i>).....	141
CHAPTER 4. MAIN DIRECTIONS OF IMPROVING LEGAL CULTURE IN THE CONTEXT OF MODERN SOCIAL INQUIRIES	151
4.1. The use of information databases in the criminal justice bodies’ activity (<i>Banakh S.</i>).....	151
4.2. Problems of effective legal protection in the process of harmonization of the legislation of Ukraine with legal positions of ECHR (<i>Kravchuk M., Koruts U.</i>)	158
4.3. Regress and subrogation: correlation of concepts (<i>Sloma V.</i>)	167
APPENDIXES	175

РОЗДІЛ 3

ПРІОРИТЕТИ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

3.1. National financial markets: principles and opportunities

The establishment and development of national financial markets is a long, complex and multidimensional process that is closely connected with the change of socio-economic formations. The theoretical concepts that economists have developed in order to explain the essence of movement of the international financial and commodity flows in the context of globalization, are characterized by diversity and contradictions, but, in general, provide an opportunity to note that financial markets are the set of exchange-redistributive relations associated with the processes of redistribution of capital between the participants of the reproduction process [1]. The theory of market volatility, financial innovations, portfolio management of securities recognize the need for the introduction of new financial products, developing and implementing of innovative tools and technologies [2; 3].

International monetary fund pays special attention to the variability of the nature of money and the revolution of financial technics, the assessment of the role of central banks in the new financial landscape (particularly in the use of digital currency), the possibility of construction of negative factors to a minimum [4]. The managing director of the IMF Christine Lagarde acknowledges that any technological changes can be destabilizing, because they have an impact on tradition, social interaction and jobs.

It is quite clear that in such circumstances source and defining moment for the final formation of the economic essence and principles of financial markets is to overcome the contradiction which arises between the excess of cash savings in some sectors of the economy and the need to attract additional financial resources for investment in others. In general, the development of financial mar-

kets is an objective process caused by the actual need of economic activity. The need for accumulation occurs in the process of expansion of consumption, which requires appropriate material conditions. The latest ones create a jumble, which further affects consumption, identifying opportunities for its expansion. The current understanding of accumulation for the twenty-first century testifies a kind of evolution of the material conditions of reproduction.

In financial science the most important stages of the process of formation and development of the financial market are explored logically – from the abstract to the concrete, from partial to complete. Research of abstract highlights and the essence of the financial market with the theoretical reflection of its concepts and principles; description of factors affecting the real state of the financial market; research of relations of financial market with other socio-economic phenomena, grouping of these phenomena by importance, and then a combination of the most significant of them to reach a holistic definition of the current financial market is the fundamental basis for the development of financial-credit relations. In this regard, a comprehensive study of trends of financial capital in various relationships and dependencies makes it possible to identify the main regularities of financial market development in emerging digital economy.

In the financial markets they are guided by the “Principles for financial market infrastructures” (2012), developed by the Bank for international settlements and the International organization of securities commissions [5]. These principles should ensure the establishment of internal procedures for the assessment of financial stability, the continuity of the performance and appropriate risk management infrastructure of the financial market. The principles should contribute to the harmonization of the interests of members, customers and employees of financial market infrastructure.

Economic and political uncertainty and associated risks affect the development of the financial market in Ukraine, therefore, to respect the principles it is important to implement regulations and rules that may directly affect the financial situation and management decisions. So the principles of the financial

market are the main rules which ensure the functioning of an efficient financial market.

The priority principles include the following principles: the integrity of the market (the commitment of the relevant institutions of the financial market); centralization (the availability of appropriate regulators); transparency (availability of significant amounts of reliable information for all market participants (investors, issuers, financial intermediaries)); competition (to ensure competitive conditions for all market participants); protection of interests and guaranteeing of the rights (economic, social, political) of the investors; monitoring (for the prevention and the prevention of abuses in the financial market) and other, the regulations that affect the markets include the following: positioning rules (position rules), border rules (boundary rules), the rules of the subject (scope rules), authorization rules (authority rules), the rules of aggregation (aggregation rules), rules of information (information rules), the rules of the reward (payoff rules).

An important role in defining the rules of development of national financial market plays project office “Support of reforms for financial sector in Ukraine”. European partners who are cooperating with the National Commission on securities and stock market of Ukraine is the European Bank for reconstruction and development, the Spanish stock exchange BME and legal company Dentos.

The national Commission on securities and stock market of Ukraine is implementing a phased process of adapting of conditions of national trading systems to the EU rules to achieve greater transparency in the market, establishing fair prices that allows the regulator to respond more quickly to the so-called “manipulative transactions” [6]. In the process of comprehensive reform of the rules and conditions of organised trade a special attention is payed to:

– implementation of a new model of regulatory supervision of the capital markets, based on risk assessment (Risk-based regulatory supervision), which allows to determine the feasibility of inspections and audits of market participants subject to identify the potential effects of possible irregularities in the capital markets;

- to improve the activities of stock exchanges and settlement procedure of admission of securities of the issuer to the stock exchange;
- the introduction of new terms “before sessional period” and “after sessional period” instead of the term “trading session” that will allow stock exchange to divide trading day for the relevant periods and the trading session for the submission of applications for the purchase and sale of securities, other financial instruments and to conclude exchange contracts (agreements) for such applications, including with the participation of a market maker;
- the changing the rules of reports on OTC transactions (the parties to the transactions must report the fact of their detention, and not the fact of their execution);
- to establish new requirements for trading systems, cyber protection and implementation of the corporate governance of exchanges;
- the introduction of restrictive measures, in particular the ban on the use of economic entities in their activity of electronic trading systems “the Plaza software” and “Forts software”.

In accordance with the current law, issuers whose securities are admitted to trading, as well as banks, insurers, pension funds and other financial institutions are classified as “enterprises of public interest”, therefore, recent years the requirements are significantly increased to specified categories of enterprises regarding accounting and auditing [7]. In addition, the holders of securities of "large enterprises" and public joint stock companies have the right, at its own initiative, to include securities (total cost of such block of securities is not less than UAH 5 million) in the exchange list by making appropriate proposals to the stock exchange.

To achieve the efficiency of investment the financial instruments are divided into: conceptual tools – implementation of specific concepts (the theory of hedging); physical tools – tools (securities) and processes (electronic system for trade in securities). In the global economy the market of “synthetic” securities is actively developing that are in the process of synthesis of derivatives of shares and bonds. The use of exotic financial instruments (derivatives on the weather,

contracts, economic data, investment contracts) requires further typology of instruments.

In scientific research the concept of financial innovation is treated as a new financial product or instrument; new products introduced in the financial institutions created on the basis of use of modern information and communication technologies; automation of financial processes, technological innovation, informatization of economic processes, introduction of new methodologies and techniques of financial transactions [8; 9]. Thus, financial innovations can be considered as new financial instruments and financial technologies, the use of which contributes to the qualitative development of the financial and credit processes. To ensure the effectiveness of financial innovation, it is advisable to take into account the reliability, representativeness, validity and diagnostic approach.

At the conclusion of contracts on the exchange market of Ukraine the main financial instruments were bonds, stocks and corporate bonds, which are for 2008 to 2017, accounted for 80% to 98% of their volume. The share of equities in 2010 reached a maximum value of 40.15%, and by 2016, decreased to 0.92%, respectively the proportion of government bonds were characterized by growth – from 22.64% in 2008 to 92,10% in 2017; in 2011-2012, the proportion of derivatives accounted for about 10% [10].

Active institutional members of the national financial market are the banking institutions that have a direct impact on the investment climate in the state. In terms of economic and political instability, Ukrainian banks carried out the search of the optimal variant of formation of Bank resources and risk prevention.

Professor Professor of Finance at the University of Chicago Booth School of Business Raghuram G. Rajan believes that the important role in “repulsion” and “attraction” of cross-border flows of capital the policy of monetary and credit policy has a great importance in countries with the advanced economies. Liberal monetary and credit policy is transmitted to recipient countries through flows of capital, currency appreciation, rising borrowing and increasing financial asset prices and real estate [11, p. 16].

The national Bank of Ukraine recognizes that the application of the new liberal currency regulation will contribute to the empowerment of the banks to conduct their own operations with foreign currency in the interbank market, more active trading in the interbank currency market and in this way to manage effectively their foreign currency liquidity, and will contribute to the market to find a balance effectively and by itself [12, p. 8-9]. We have note that David Lubin in his famous work “Dance of the Trillions” (2018), exploring the cycles of capital flows, the impact of “hot money” on markets that are forming, recognizes the illusion of the possibility of stability through exchange rate management [13].

The IMF determines that the revolution of financial technologies throws doubts on the development of the two forms of money (bank deposits and coins), as well as the role of the state in the provision of money [4; 14]. Bank deposits fall under pressure from new forms of payment. New specialized payment systems (Alipay and WeChat in China, PayTM in India, M-Pesa in Kenya), which offer electronic money are developed in accordance with the requirements of the digital economy. These systems respond effectively to the needs of the economy and people, provide an opportunity to expand access to financial services because the digital currency is able to reach people and businesses in remote and marginal regions. In contrast, banks pay enough attention to the rural and indigent population.

Competitive advantages and opportunities for the development of financial markets in the context of the creativity are connected with innovative tools and the use of specialized payment systems. The effectiveness of the innovative instruments depends on monetary easing programs, non-traditional tools of regulation (quantitative easing), “devaluation race” of the world currencies relative to the dollar (“currency wars”), unsecured liquidity on a global scale. Singapore demonstrates economic vision, which has become a regulatory test, where you test new ideas: financial and technological innovation lab in the segment of cooperation with the largest central banks in the field of cross-border payments is developing.

The application of technology financial engineering allows to increase the efficiency of financial operations and financial risk management by designing innovative tools and use of existing financial tools in interests of participants of the financial and economic relations. Thanks to the wide range of investment management at minimum cost innovative tools facilitate the optimization of the operating cash flows of economic agents, the ratio of debt to equity to reduce their cost and create the conditions for making investment decisions that meet the needs and conditions of implementation of the investment policy of market participants.

Summing up the above, we can conclude that on the national financial markets the progressive integration of regulatory oversight, information and financial technology in order to improve economic efficiency and competitiveness of their members is monitored.

In Ukraine, the development of the financial market needs an increase of productivity of the banking system, the development of FinTech and payment infrastructure (implementation of EU Directive PSDII), the implementation of ISO standards and cybersecurity for market participants. In the future a new model of regulatory supervision of the capital markets will minimize the occurrence of crisis situations as individuals and in the overall market, which will contribute to the efficiency and quality of financial services provision.

In terms of digital economy development, there is a need in the typology of financial innovations and the implementation of a system of organisational and administrative measures to implement these innovations. Accordingly, in Ukraine the order of organizing and holding exchange auctions should contain procedures to prevent the manipulation of prices during transactions with securities and other financial instruments in case of their introduction into circulation on the stock exchange.

Because financial institutions have special features in the sphere of pricing on financial services and products, it does not allow them to conduct full-price competition. In this context, the urgent priorities in attraction of financial / credit institutions and customers is to improve the quality of financial services,

the use of a neural network that is able to simulate the ability of the human mind to solve the problem of recognition based on specific precedents.

REFERENCES

1. Capital Markets Union. Measuring progress and planning for success. September 2018. 47 p.
2. Abbritti Mirko, Weber Sebastian. Market Regulation, Cycles and Growth in a Monetary Union // Working Paper. No. 19/123. June 3, 2019.
3. Shi Yu, Townsend M. Robert, Wu Zhu. Internal Capital Markets in Business Groups and the Propagation of Credit Supply Shocks // Working Paper. No. 19/111. May 21, 2019.
4. Лагард Кристин. Ветры перемен: доводы в пользу новой цифровой валюты Фестиваль финансовых технологий в Сингапуре. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.imf.org/ru/News/Articles/2018/11/13/sp111418-winds-of-change-the-case-for-new-digital-currency>
5. Principles for Financial Market Infrastructures, April 2012 / Committee on Payment and Settlement Systems. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bis.org/cpmi/publ/d101.htm>
6. Рекомендації щодо стратегічного підходу до створення, ліцензування та нагляду за інфраструктурою ринку капіталу з фокусом на біржі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/rekomendats-shtodo-strategchnogo-pdhdudo-stvorennya-ltsenzuvannya-ta-naglyadu-za-nfrastrukturoyu-rinku-kaptalu-z-fokusom-na-b>
7. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень від 05.10.2017 року № 2164-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2017. – № 44. – Ст. 397.
8. Инновации на финансовых рынках : коллект. многр. / Н. И. Берзон, Е. А. Буянова, В. Д. Газман и др.; под науч. ред. Н. И. Берзона, Т. В. Тепловой. – М. : Изд. дом. Высшей школы экономики, 2013. – 420 с.
9. Кузнецова Л. В. Інноваційні фінансові інструменти захисту банків від ризиків на кредитному ринку / Л. В. Кузнецова // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. – Вип. 15. – Част. 2. – С. 142–145.
10. Річні звіти Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nssmc.gov.ua/reports/>.
11. Рагурам Раджан. Нарастающий прилив // Финансы и развитие. – 2019. – Июнь. – С. 15–19.
12. Стратегія Національного банку України. Програма дій 2019. НБУ, 2019. 32 с.
13. David Lubin. Dance of the Trillions: Developing Countries and Global Finance. Washington, DC, and London: Brookings Institution Press/Chatham House, 2018, 154 p.
14. Luisa Anderloni, David T. Llewellyn, Reinhard H. Schmidt. Financial innovation in retail and corporate banking. – Edward Elgar Publishing, 2009. – 339 p.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ АНОТАЦІЇ

Рассмотрены организационно-правовые аспекты осуществления местных заимствований в Украине. Проанализирован опыт экономически развитых стран, где этот инструмент функционирует на основе „золотого правила”, которое предусматривает капитальную направленность взятых в долг средств. При изучении вопроса местных заимствований обращено внимание на последствиях накопления местного долга, что требует выработки антикризисной политики на местном уровне. Исследование показало необходимость совершенствования институциональной составляющей развития заемных ресурсов в части создания уполномоченных органов, с помощью которых местные власти могут брать в долг деньги.

РОЗДІЛ 3 ПРІОРИТЕТИ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

3.1. National financial markets: principles and opportunities

д. е. н., проф. Алексеєнко Л.М.

*Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Тернопільського національного економічного університету*

д. філол. н., доц. Косович О.В.

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

д. е. н., проф. Алексеєнко М.Д.

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Досліджено теоретичні і емпіричні засади закономірностей та суперечностей розвитку сек'юритизації фінансових ринків і фінансових активів, принципів, конструювання інноваційних інструментів та появи структурованих фінансових продуктів. Методологічною основою дослідження є системний метод пізнання економічних явищ і процесів, методи теоретичного узагальнення, систематизації, що дало змогу розкрити суть фінансових ринків та еволюцію системи поглядів на проблематику реінжинірингу бізнес-процесів на основі базових і нових теоретичних концепцій. Систематизовано основні теоретико-методичні підходи застосування фінансово-кредитними установами принципів та інноваційного інструментарію з урахуванням виявлених переваг і недоліків, що дає їм змогу удосконалювати й підвищувати якість надання фінансових послуг, створюючи конкурентні переваги. Розвиток глобальної цифрової економіки потребує активного використання інноваційних інструментів, створення банків розвитку для кредитування проектів, що мають високий потенціал і вимагають ефективного управління за допомогою інструментів фінансування розвитку. Емпіричні дослідження дають можливість отримувати різнобічну інформацію про стан явищ, процесів і сприяють поглибленню їх кількісного та якісного аналізу. Для забезпечення ефективності застосування інноваційних інструментів визначено доцільність враховувати надійність, репрезентативність, валідність і діагностичний підхід.

Systematic method of understanding economic phenomena and processes, methods theoretical generalization, systematization have become the methodological basis of the study. They helped reveal the evolution of the system of views on issues of business process reengineering on the basis of basic and new theoretical concepts. The theoretical and empirical aspects of scientific research of laws and contradictions of financial markets and the securitization of financial assets, principles, the construction of innovative tools and the emergence of structured financial products are considered in the article. The basic theoretical and methodological approaches

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ АНОТАЦІЇ

to the use of principles and innovative instruments by financial and credit institutions are defined. Strengths and weaknesses which are revealed allow to improve and enhance the quality of financial services, creating a competitive advantage. The development of the global network economy requires active use of innovative instruments, creation of banks of development for crediting projects with high potential and require effective management tools for financing development. Empirical studies make it possible to obtain diverse information about events, processes and contribute to the deepening of quantitative and qualitative analysis. To ensure the effectiveness of innovative instruments usage we have defined feasibility to consider the reliability, representativeness, validity and diagnostic strength.

Исследованы теоретические и эмпирические основы закономерностей и разногласий развития секьюритизации финансовых рынков и финансовых активов, принципов, конструирование инновационных инструментов и появление структурированных финансовых продуктов. Методологической основой исследования является системный метод познания экономических явлений и процессов, методы теоретического обобщения, систематизации, которые дали возможность раскрыть сущность финансовых рынков и эволюцию системы взглядов на проблематику реинжиниринга бизнес-процессов на основе базовых и новых теоретических концепций. Систематизированы основные теоретико-методические подходы применения финансово-кредитными учреждениями принципов и инновационного инструментария с учетом выявленных преимуществ и недостатков, которые дают им возможность совершенствоваться и повышать качество предоставления финансовых услуг, создавая конкурентные преимущества. Развитие глобальной цифровой экономики нуждается в активном использовании инновационных инструментов, создание банков развития для кредитования проектов, которые имеют высокий потенциал и требуют эффективно-го управления с помощью инструментов финансирования развития. Эмпирические исследования дают возможность получать разностороннюю информацию о состоянии явлений, процессов и оказывают содействие углублению их количественного и качественного анализа. Для обеспечения эффективности применения инновационных инструментов определена целесообразность учитывать надежность, репрезентативность, валидность и диагностический подход.

3.2. Інституційна різноманітність в європейській вищій освіті: приклад Словаччини

д. е. н., проф. Пономаренко В. С.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

PhD, as. prof. Пеліова Я.

Економічний університет в Братиславі (Словаччина)

Дубровіна В. А.

Харківський торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

У статті розкрито поняття інституціональної різноманітності в Європейській вищій освіті, наведено причини цього явища та основні тенденції. Обговорюється майбутнє науково-дослідницьких університетів у Східній та Центральній Європі в умовах жорсткої конкуренції з боку університетів – лідерів у Великобританії та США. Проводиться аналіз досвіду вузів Словаччини та ті проблеми, що виникли в наслідок диверсифікації або конвергенції складових системи вищої освіти Словаччини до загальних тенденцій у країнах ЄС.

Наукове видання

**СОЦІАЛЬНІ, ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ
ТА ФІНАНСОВІ ВИКЛИКИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ**

Друкується в авторській редакції